

PENTSIO DUINEN ALDEKO «JO ETA KE»-A

Elkarretaratzeak astero, manifestazio jendetsuak, oinez Madrila, mozioak udaletan eta, azkena, grebari bultzada

Irudian, Bizkaiko pentsiodunek Bilbon azken egunetan eginiko mobilizazioa.
Marisol RAMÍREZ | FOKU

Bidasoaren iparraldean oso etorkizun beltza marrazten duen pentsioen erreforma batek mobilizazio handiak piztu dituen bitartean, hegoaldean, pentsiodunen borrokak bi urte beteko ditu laster. Eta badirudi borrokak luze joko duela oraindik. Erretiratuek argi utzi dute ez daudela etxera ezer gabe edo etorkizunik ziurtatzen ez duten apurrekin itzultzeko prest. Gauzak horrela, gelditu barik, urrats berriak egin dituzte 2019ko ibilbidean eta urte berriari begira ere jarri dira.

0,25eko igoera iraingarri hark mobilizazioen olatua altxatu zuenetik, elkarretaratzeetan ehun astelehenetako muga gainditu dute. Protestak ez dira hiriburuetara mugatu, herrietan ere sekulako mobilizazio

JENDARTEA / Nerea Goti

Hego Euskal Herrian pentsio publiko eta duinen aldeko borrokak ez du etenik. Erretiratuei berdin zaie uda, jaiak edo Gabonak izatea; berdin euri zaparrada edo bero sapa. Kalera irten behar bada, kalera. Beste borroka asko ezagututakoak kalean jarraitzeko prest daude, etorkizuna eta justizia soziala jokoan baitaude.

jendetsuak izan dira urtean zehar. Aldarrikapenak ez du etenik izan, ezta udan zehar ere. Aste nagusiak eta herrietako jaiak eurak aldarrikapenen bozgorailu izan dira hauteskunder jositako hamarkada ixten duen 2019 honetan.

Mezu propioaz gain, bizitza duinaren aldeko beste borroka batzuekin bat egin dute. Mugimendu feministarenak, gazteriarenak edo klima aldaketaren kontrako borrokak eta pentsiodunen mobilizazioak elkar eli-

katu eta elkar osatu dute. Hartara, partekatzen duten mezua erdigunean jarri eta bizitza duinaren aldeko ikurra guztiek batera altxatu dute. Hurrengo jomuga, horren adierazle izango den greba orokorra, urtarilaren 30ean.

HEDATUTA ETA INDARTSU

Urteak emandakoaz galdetuta, pentsiodunen mugimenduak aldarrikapenek duten indarra eta hedapena nabarmentzen ditu. Foku informatiboan izan ohi diren hiriburuetako mobilizazioe-

kin batera, herri askotan ez diote mobilizatzeari utzi, eta manifestazio handietan izen propioarekin agertu dira.

Jon Fano Bizkaiko mugimenduko kideetako bat da. Dioenez, mobilizazioek herrialdean duten hedapena datu esanguratsua da. Bizkaian, zehaztu duenez, Durangaldea, Hego Uribe, Ezkerraldea edota Meatzaldean, besteak beste, pentsio publikoaren aldeko elkarretaratzeek milaka herritar mobilizatu dituzte. Gainontzeko herrialdeetan antzeko joera izan du mugimenduak, eta nabarmentzekoak dira Gipuzkoan, Eibarren edota Araban, Laudion, esaterako, izandako etengabeko mobilizazioak.

Horrekin batera, udalen ateari ere jo dituzte, pentsio publiko eta duinen aldeko mozioak aurkeztuta. Bizkaiko kasuari erreparatuta, datu zehatzak zabalduko dituzte, baina Fanok

Gasteizko eta Iruñeko legebiltzarren aurrera eramane dute gutxieneko 1.080 euroko pentsioen aldeko mezua, baita udaletara ere mozioen bidez

aurreratu digunez 51 bat herri-tan egon da presente pentsiodu-nen mugimendua, eta 38 herri-tan lortu da onarpena, neurri handi batean EH Bilduk eskaini-tako babesari esker.

Asteleheneroko elkarretaratze eta manifestazio handiek alda-rrikapenak kalean mantendu di-tuzten bitartean, bestelako mu-gimenduak ere izan dira. Horien artean, erretiratu talde batek Madrilera oinez egindako mar-txa, edo urte bukaerarekin, He-go Euskal Herriko bi parlamen-tuen aurreko ekimenak.

BURDINAREN HURA, GOGOAN

1992. urteko «burdinaren mar-txaren» itxura hartu zuen 30 la-gun inguruk Madrilera inoiz egin-dako ibilaldiak. 400 kilometro inguru bete zituzten, autoen bo-zinen agurren artean. Herrietan harrera beroak izan zituzten. GARARI eta NAIZ-i komentatu zieten, «hunkigarriak» egin zitzaizkien bidean zehar aurki-

Pentsio duinen aldeko borrokak urtarrilaren 30eko grebarekin bat egin du, langile klasearen beste borroken ondoan, «lan, pentsio eta bizitza duinaren alde»

tutako jendearen elkartasunez-ko keinuak.

Adierazi zuten, esperien-tziak balio izan zuen aldarrika-penek kalean duten sostengua baieztatzeke. Indarrak hartuta, kongresu espainolaren aurrera heldu ziren gobernu aurrerakoi bat eskatzeko, eskumako erre-forma atzerakoiak bertan behe-ra utzi eta pentsioen sistema publikoa bermatzea eskatzeko.

Kongresu espainoleko biga-rren hauteskundeak etorri ziren ondoren. Borroka feministare-kin edota klima aldaketaren au-rreko borrokarekin gertatu be-zala, hautetsontziak botoz betetzeko hitzorduek erakusten dute zenbait indar politikok bo-rroka horien ondoko argazkiak

Pentsiodunen martxaren iritsiera Madrilera, eta pentsio duinen eskaera kalean.
J. DANAE

bilatzen dituztela; beste kontu bat da mezuak konpromiso po-litikoak bilakatzeko orduan.

Promesekin fidatzen ez dire-lako, siglarik gabeko mugimen-duak ekimen legegile baten es-kaera eramane berri du Gasteizko eta Iruñeko legebil-tzarretara, besteak beste, Estatu-ko aurrekontuetan pentsio sis-tema publikoa finantzatzeko bermea eskatuz.

LEGEA IDAZTEN HASTEKO ESKAERA

Milaka lagun bildu zituen pro-testaldiak urtarrilean eurekin batzartu eta aipatutako ekimen legegilea lantzeari ekitea eskatu zien alderdi politikoei.

Pentsioetan legez gutxienez KPI errearen arabera igoera bermatzea, gutxieneko 1.080 euroko pentsioa ezartzea eta ja-sangarritasun faktorea eta mu-rrizketak bertan behea uztea aldarrikatzen dute. Era berean, emakumeen eskubideak bermatzen dituzten neurriak eskatzen dituzte, eta pentsioetan dagoen arrakala ezabatzea.

Madrilen osatuko den gober-nuaz ez dute berez gehiegi espe-ro. Salatu dute Sanchez buru izango duen exekutiboak ez duela erakutsi erreformak ber-tan behea uzteko asmorik. Urratsak egiteko «denbora nahi-koa izan du iazko maiatzetik» eta «urte oso baten ondoren ez dakigu urtarrilean zenbatekoa izango den gure pentsioa», aipa-tu dutenez.

Beste hainbat borroka ezagu-tu duten horiek badakite gauzak aldatzeko presioa kaletik hasten dela. Horregatik, bestelako aho-tsak altxatu badira ere, pentsio-dunen mugimenduak urtarrile-ko greba orokorrean jarri du begirada, harreman zuzena du-ten bizitza duinen aldeko bo-rroka ezberdinen bilgunea izan-go baita deialdia: «Lan, pentsio eta bizitza duinaren alde».

